

Číselné krížovky a číselno-švédске krížovky a ako si s nimi poradiť

Číselné krížovky sú jedinečnou a zábavnou formou lúštenia. Zaujímavosťou číselnej krížovky je, že namiesto legendy sú v krížovke, v políčkach, do ktorých budeme dopisovať písmená, uvedené čísla. Úlohou lúštitel'a je priradiť každému číslu príslušné písmeno tak, aby vznikli správne slová. Popularita tohto typu krížoviek rastie, no nie každý vie ako tento typ krížovky lúštiť. V nasledujúcich bodoch sa pokúsime vysvetliť princíp lúštenia aj poskytneme nejaké „finty“, ktoré môžu lúštenie uľahčiť. Existujú aj **číselno-švédске krížovky**. V tomto prípade ide o kombináciu číselnej a švédскеj krížovky. Niektoré výrazy pri lúštení vieme doplniť vďaka legende v krížovke. S pomocou týchto výrazov môžeme potom odhaliť niektoré kombinácie písmen a čísel.

Pochopenie princípu číselnej krížovky

Ako je vyššie uvedené, číselná krížovka obsahuje v políčkach určité čísla. Každé číslo zvyčajne predstavuje jedno konkrétne písmeno (napríklad 1 = D, 2 = R atď.). Rovnaké čísla v rôznych políčkach vždy predstavujú rovnaké písmeno. Tvojou úlohou je rozlúštiť, ktoré číslo zodpovedá ktorému písmenu a na konci vyplniť všetky políčka tak, aby vznikli zmysluplné slová.

Priprav si nástroje

Predtým, než začneš lúštiť, môžeš si pripraviť:

Ceruzku a gumu: Ak urobíš chybu, budeš ju môcť ľahko opraviť. Ak si však skúsený profesionál, môžeš sa do toho pustiť aj s perom. To ale asi nepotrebuješ tento návod.

Slovník: Hodí sa, ak si nie si istý určitými slovami.

Analyzuj krížovku

Na začiatku ti určite pomôže jedno slovo, ktoré autor krížovky zámerne odhalil. Nájdeš ho v tabuľke pri krížovke alebo niekedy aj priamo doplnené v krížovke. Ber to ako svoju štartovaciu čiaru. Odhalené písmená doplň do celej krížovky podľa čísel, ku ktorým patria. Pokračuj tým, že si dôkladne prezrieš krížovku. Pozri sa aj na čísla, ktoré sa opakujú. Ide o dobrý kľúč na začiatok lúštenia. Skontroluj políčka, kde sú čísla osamotené, alebo tie, ktoré tvoria krátke slová (napríklad tie, ktoré obsahujú 2, 3, alebo 4 písmená), pretože krátke slová sa často ľahšie odhadujú.

Nájdí najjednoduchšie výrazy (slová)

Ako je vyššie uvedené, zameraj sa na krátke slová, napríklad dvojpísmenové alebo trojpísmenové. Sú jednoduchšie na uhádnutie, pretože možnosti sú obmedzené (napr. pri dvojpísmenových slovách často ide o predložky ako „NA“, „DO“, „JE“ a podobne.). Dôležité je identifikovať čísla, ktoré tvoria často používané písmená, ako napríklad A, E, O, I (samohlásky sa v slovenčine objavujú veľmi často). Sleduj striedanie čísel a hľadaj nejakú pravidelnosť.

Použi logiku frekvencie výskytu písmen

Začni so samohláskami. Väčšina slov obsahuje samohlásky (A, E, I, O, U). Ak sa nejaké číslo často opakuje, je pravdepodobné, že ide o samohlásku. V prípade slovies sa môžu často vyskytovať aj písmená L alebo Ť. Hľadaj často používané spoluhlásky. V slovenčine sú častými spoluhláskami písmená S, T, R, N, P alebo K. Skús ich priradiť k číslam, ktoré sa objavujú na mnohých miestach krížovky. Cez slová, ktoré už máš rozlúštené, sa snaž nájsť zvyšné slová.

Pracuj systematicky

Po každom priradení písmena k číslu urob zápis do tabuľky. Následne doplň toto písmeno do krížovky, do všetkých políčok, kde sa príslušné číslo nachádza. Tým postupne zúžiš možnosti pre ďalšie kombinácie čísel a písmen.

Testuj a opravuj

Ak narazíš na konflikt (napr. slovo nedáva zmysel), vráť sa o krok späť a skús inú možnosť. Neboj sa skúšať rôzne kombinácie. Riešenie môže byť priamočiare, ale niekedy je riešenie menej zřejmé a vyžaduje si viac pokusov. Závisí to od náročnosti krížovky.

Kontrola

Na konci si skontroluj všetky vyplnené slová. Ak všetky slová dávajú zmysel, krížovku si úspešne vyriešil. Gratulujeme! Dopracoval si sa k tajničke krížovky.

Tipy na zvládnutie číselných krížoviek

Začni zľahka. Ak si začiatočník, vyber si jednoduchšie číselné krížovky s menším počtom čísel a kratšími slovami. Veľa trénuj. Čím viac číselných krížoviek vyriešiš, tým rýchlejšie sa naučíš identifikovať vzory a logiku slov. Pri lúštení nie je dôležitá rýchlosť, ale to, že sa dopracuješ k správne výsledku.

Veríme, že pomocou tohto krátkeho návodu si ľahšie poradiš s číselnými krížovkami alebo aj príbuznými číselno-švédskymi krížovkami a zároveň si precvičíš logiku aj slovnú zásobu. A pamätaj - tréning robí majstrov!

Prajeme veľa zábavy pri lúštení!

Ukážka lúštenia číselnej krížovky

Ronald Reagan: Politika je druhé najstaršie remeslo na svete a mám taký dojem, že sa niekedy...(tajnička)

Autor: Juraj Mitošinka																					
	4	5	9	1			2	15	5	9	11										
1. časť tajničky	5	9	1	9	21	13	10	4	20	9											
	15	10	3	16	9	10	9			2	14										
	16	12	6	5	16	4		2	6	14											
			8	6	16		7	9	11	6											
	15	10	4	8		10	4	19	9	2											
	20	6	11		5	4	2	12													
	11	19		21	9	17	9	8	4	11											
	7	4	19	4	11		18	6	1	9											
		9	21	11	6	12		20	4	5											
	1	2	3	4	5	6	7		14	10											
2. časť tajničky	10	4	17	16	20	4	2	18	3	6											
	5	11	6	20	13		8	20	9	7											

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
D	R	I	A	P	E	M															

V tabuľke dole je nasadené slovo DRIAPEM, ktoré ti pomôže doplniť prvé písmená do krížovky. Postupuješ tak, že do všetkých políčok v krížovke, v ktorých sa nachádza číslo 1 doplníš písmeno D. Do políčok s číslom 2 doplníš písmeno R a tak ďalej až po číslo 7, ktoré je spojené s písmenom M. V ďalšom kroku sa treba zamerať na krátke slová a často sa opakujúce čísla. Takým je napríklad číslo 9. Mohlo by ísť o samohlásku O alebo U. V ľavom hornom rohu máme kombináciu 4, 5, 9 a 1 a tak by mohlo ísť o výraz APOD (skratka pre a podobne). Číslo 9 teda bude pravdepodobne spojené s písmenom O. Následne doplníme písmeno O do tabuľky k číslu 9 a doplníme písmeno O aj do celej krížovky všade tam kde je číslo 9. Takto postupujeme ďalej a skúšame ďalšie kombinácie. Veľmi ľahko sa dopracujeme k ďalším slovám ako napríklad PARK (číslo 12 bude teda písmeno K) alebo ŠEDO (číslo 18 bude teda písmeno Š). Ak zistíme chybu a ďalšie slová nám nesedia, vrátíme sa o potrebný počet krokov späť. Postupne takto vyplníme celú krížovku a dostaneme sa k výslednej tajničke. Výsledok je uvedený nižšie.

Ronald Reagan: Politika je druhé najstaršie remeslo na svete a mám taký dojem, že sa niekedy...(tajnička)

Autor: Juraj Mitošinka																					
	4	A	P	O	D		2	R	15	5	P	9	O	11							
1. časť tajničky	5	P	O	D	O	21	13	10	4	A	20	9	O								
	15	10	3	I	O	10	9	O		2	R	14									
	16	K	E	P	A	4	A		2	R	E	14									
			8	E	16		7	M	9	O	11	6	E								
	15	10	4	A	8		10	4	A	19	9	O	2	R							
	20	6	E	11		5	P	4	A	2	R	K									
	11	19		21	9	17	9	8	4	A	11										
	7	M	A	19	4	A	11		18	Š	E	1	D	9	O						
		9	O	21	11	6	E	12	K		20	4	A	5	P						
	1	D	R	I	A	P	E	M		14	10										
2. časť tajničky	10	4	A	17	16	20	4	A	2	R	18	Š	3	I	E						
	5	P	11	6	E	20	13		8	20	9	O	7	M							

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
D	R	I	A	P	E	M	O				K						Š				

Ronald Reagan: Politika je druhé najstaršie remeslo na svete a mám taký dojem, že sa niekedy podobá na to najstaršie.

Autor: Juraj Mitošinka																					
	4	A	P	O	D		2	R	15	5	P	9	O	11							
1. časť tajničky	5	P	O	D	O	B	Á	N	A	T	O										
	15	10	3	I	S	O	N	O		2	R	14									
	16	S	K	E	P	S	A		2	R	E	14									
			8	V	E	S		7	M	9	O	11	6	E							
	15	10	4	A	V		10	4	A	19	Z	9	2	O	R						
	20	6	E	11		5	P	4	A	2	R	K									
	11	19		21	9	17	9	8	4	A	11										
	7	M	A	19	4	A	11		18	Š	E	1	D	9	O						
		9	O	21	11	6	E	12	K		20	4	A	5	P						
	1	D	R	I	A	P	E	M		14	10										
2. časť tajničky	10	4	A	17	16	20	4	A	2	R	18	Š	3	I	E						
	5	P	11	6	E	20	13		8	20	9	O	7	M							

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	
D	R	I	A	P	E	M	V	O	N	L	K	Á	G	U	S	J	Š	Z	T	B	